

विलम्बिन् *a.* (-नी *f.*) 1 Hanging down, depending, pendent; नवाम्बुभिर्भूरिविलम्बिनो घनाः Ś. 5. 12; शिरीष-मागण्डविलम्बि केशरम् 6. 17; अल्युविलम्बिपयोधरोपरुद्धाः Śi. 4. 29, 59; Ku. 1. 14; Ki. 5. 6; R. 16. 14; 18. 26; Mk. 5. 13. -2 Delaying, dilatory, being slow; भवति विलम्बिनि विगलितलज्जा विलपति रोदिति वासकसज्जा Git. 6.

विलम्बः 1 Liberality. -2 A gift, donation.

विलयः 1 Dissolution, liquefaction. -2 Destruction, death, end; नयतु मामात्मनोऽङ्गेषु विलयमम्बा U. 7. -3 Destruction or dissolution of the world; (विलयं गम् to be dissolved, to end, to be terminated; दिवसोऽनुमित्रमगमद्विलयम् Śi. 9. 17).

विलयनम् 1 Dissolving, liquefying, dissolution. -2 Corroding. -3 Removing, taking away. -4 Attenuating. -5 An attenuant.

विलला *N.* of a plant (Mar. अतिबला).

विलस् 1 *P.* 1 To shine, flash, glitter; वियति च विल्लास तद्वादिन्दुविलसति चन्द्रमसो न यद्वदन्यः Bk. 10. 69; Me. 49; R. 13. 76. -2 To appear, arise, become manifest; प्रेम विलसति महत्तदहो Śi. 15. 14; 9. 87. -3 To sport, amuse oneself, play, frolic about sportively; कापि चपला मधुरिगुणा विलसति युवतिरधिकगुणा Git. 7; or हरिहिरिह मुग्धवधुनिकरे विलासिनि विलसति केलिपरे Git. 1; पर्यङ्के तथा सह विल्लास H. 1. -4 To sound, echo, reverberate. -5 To act upon, work upon, show oneself; (खेदः) त्वयि विलसति दुख्यं बल्लभालोकनेन Mal. 3. 8. -6 To move about, dart, shoot upwards.

विलसत् *pres. p.* (-न्ती *f.*) 1 Glittering, shining, bright. -2 Flashing, darting. -3 Waving. -4 Sportive, playful; see विलस् above.

विलसनम् 1 Glittering, flashing, gleaming. -2 Sporting, dallying.

विलसित *p. p.* 1 Glittering, shining, gleaming. -2 Appeared, manifested; तथा विलसितेष्वेषु गुणेषु गुणवानिब Bhāg. 1. 2. 31. -3 Sportive, wanton. -**तम्** 1 Glittering, gleaming. -2 A gleam, flash; रोधोभुवां सुहुरमुत्र हिरण्मयीनां भासस्तद्विलसितानि विडम्बयन्ति Ki. 5. 46; Me. 83; V. 4. -3 Appearance, manifestation; as in अज्ञानविलसितम् &c. -4 Sport, play; dalliance, amorous or wanton gesture (*fig. also*); अतिपिशुनानि चैकान्तानिष्ठुरस्य दैवहतकस्य विलसितानि K. -5 Action or gesture in general. -6 Effect, fruit, result; सुकृतविलसितानां स्थानमूर्जस्वलानाम् Mal. 2. 9.

विलासः 1 Sport, play, pastime. -2 Amorous pastime, diversion, pleasure; as in विलासमेखला R. 8. 64; so विलासकाननम्, विलासमन्दिरम् &c. -3 Coquetry, dalliance, affectation, wantonness, graceful movement or play, any feminine gesture indicative of amorous sentiment; यातं यच्च नितम्बयोर्गुरुतया मन्दं विलासादिव Ś. 2. 2; कविकुलगुरुः कालिदासो विलासः P. R. 1. 22; Śi. 9. 26. -4 Grace, beauty,

सं. इ. को.... १८४

elegance, charm; सहजविलासनिबन्धनं शरीरम् Mal. 2. 6. -5 Flash, gleam. -6 Liveliness, joviality (considered as a masculine virtue); शोभा विलासो माधुर्यं..... पौरुषा गुणाः Daśarūpaka 2. 10. -7 Lust. -**Comp.** -**काननम्** a pleasure-grove. -**गृहम्**, -**मन्दिरम्** a pleasure-house. -**चेष्टितम्** amorous movement; लतासु तन्वीषु विलासचेष्टितम् Ku. 5. 13. -**भित्तिः** a wall (only) in appearance.

विलासनम् 1 Sport, play, pastime. -2 Wantonness, dalliance.

विलासवती A wanton or amorous woman; विलासवतीसखः R. 9. 48; विलासवत्यो मनसि प्रवासिनामनङ्गसंदीपनमाशु कुर्वते R. 1. 12.

विलासिका A drama in one act full of love-incidents; it is thus defined in S. D. :— शृङ्गारबहुलैकाङ्का दशलास्याङ्गसंयुता । विदूषकावटान्यां च पीठमर्देन भूषिता । हीना गर्भविमर्शाभ्यां संधिभ्यां हीननायका । स्वल्पवृत्ता सुनेपथ्या विख्याता सा विलासिका ॥ 552.

विलासिन् *a.* (-नी *f.*) Sportive, playful, dallying, wanton, coquettish; विलस्तमसादपरो विलासी R. 6. 14. -*m.* 1 A sensualist, voluptuary, an amorous person; उपमानमभूद्विलासिनां करणं यत्तव कान्तिमत्तया Ku. 4. 5. -2 Fire. -3 The moon. -4 A snake. -5 An epithet of Kṛiṣṇa or Viṣṇu. -6 Of Śiva. -7 Of the god of love.

विलासिनी 1 A woman (in general). -2 A coquettish or wanton woman; हरिहिरिह मुग्धवधुनिकरे विलासिनि विलसति केलिपरे Git. 1; Ku. 7. 69; Śi. 8. 5; R. 6. 17. -3 A wanton, harlot.

विलागम् (= पिलाटम् *q. v.*).

विलायः, **विलायनम्** Dissolution, destruction, end; परीक्षितोऽथ राजर्षेर्जन्मकर्मविलायनम् Bhāg. 1. 7. 12.

विलाळः 1 A cat (= बिडाल). -2 An instrument, a machine.

विलिख् 6 *P.* 1 To write, inscribe. -2 To draw, paint, delineate, portray; विलिखति रहसि कुरङ्गमदेन भवन्तमसमशरभूतम् Git. 4. -3 To scratch, scrape, tear up; निघ्नन् प्रोथेन पृथिवीं विलिखंश्चरणैरपि Mb. 3. 167. 19; मन्दं शब्दायमानो विलिखति शयनादुत्थितः क्षमां खरेण K. P. 10; व्यलिखच्चञ्चुपुटेन पक्षती N. 2. 2; पादेन हैमं विलिलिख पीठम् R. 6. 15; Ku. 2. 23. -4 To implant, infix; तावन्तोऽपि विलिख्यन्ते हृदये शोकशङ्कवः H. 4. 72. *v. l.*

विलिखनम् 1 Scratching, scraping, writing. -2 The course of a river. -3 Dividing, splitting.

विलेखः A hole, cavity; छायातपविलेखं च Mb. 14. 45. 4. -**खा** 1 A scratch, mark. -2 A written contract.

विलेखनम् 1 Scratching, scraping, making a mark or furrow. -2 Digging. -3 Uprooting. -4 Dividing, splitting.